

FINANCIRANJE

A VISTA VLOGE so vloge na vpogled, ki služijo izvajanju plačilnega prometa
AKTIVNI POSLI so posli kreditiranja
NEVTRALNI BANČNI POSLI so posli, kjer banka posreduje posle, izvaja hrambo in se ukvarja s trgovanjem
PASIVNI BANČNI POSLI so posli varčevanja prebivalstva, kjer je banka v vlogi dolžnika
BILANCA je knjigovodski saldo v obliki črke T
CESIJA je odstop terjatev finančni ustanovi
CASH FLOW je gotovinski tok
BONITETA je poslovna uspešnost
KOMITENT je stranka banke
FINANCIRANJE je pridobivanje sredstev iz različnih virov
SAMOFINANCIRANJE je če se podjetje financira iz dobička
INVESTIRANJE je vlaganje finančnih sredstev v premoženje podjetja
KREDITIRANJE je pridobivanje finančnih sredstev iz tujih zunanjih virov
LEASING je kratkoročni oz. dolgoročni najem potrošnih dobrin ali investicijske opreme
POROK je tretja oseba, ki jamči za plačilo glavnega dolžnika
KONTOKORENTNI KREDIT je kredit, ki ga banka odobri na trr
DISKONTNI KREDIT je kredit, ki temelji na prodaji menice pred dospelostjo finančni ustanovi
LIKVIDNOST je plačilna sposobnost podjetja
LOMBARD je če podjetje pri najemu kredita zastavi premoženje
OBRESTI so cene za izposojen denar
KREDIT je premoženjsko pravno razmerje med kreditodajalcem in kreditodajalcem
ROČNOST je doba oz. čas za katerega jemljemo kredit
OSEBNO ZAVAROVANJE KREDITA je zavarovanje, ki temelji na izjavi plačilne volje dolžnika
STVARNO ZAVAROVANJE KREDITA je zavarovanje, ki temelji na zastavitvi nepremičnin
HIPOTEKA je vpis zastavne pravice nad nepremičnino
FACTORING je višja razvojna stopnja cesijskega kredita
PROVIZIJA je nagrada za posredovanje

FINANCIRANJE je pridobivanje finančnih sredstev iz različnih virov (kredit bilance stanja, pasiva—dobro)

FINANČNI KROGOTOK zajema vse prilive in odlive denarja

FINANČNO PLANIRANJE je nujno potrebno, ker planiramo kakšna bo plačilna moč; pravočasno dobiti finančna sredstva in nadzirati njihovo porabo. Plačilna moč je odvisna od:

- avansa
- gotovinske prodaje
- kreditov dobaviteljev
- lastnega kapitala

Izplačila se nanašajo na:

- plače
- nove investicije
- mesečne izdatke

FINANČNI KAZALCI likvidnost je zmožnost plačevanja do določenega roka, ko zapadejo obveznosti v plačilo.

Poznamo 2 likvidnosti:

- statično
- dinamično

Poznamo 3 stopnje likvidnosti:

- gotovina
- .kratkoročne terjatve
- zaloge blaga

INVESTIRANJE je uporaba finančnih sredstev (za nakup premoženja,debet bilance stanja,aktiva---breme)

- v ožjem pomenu pomeni pridobivanje oz.nakupovanje stalnih sredstev
- v širšem pomenu pomeni vsakršna uporaba finančnih sredstev

VRSTE INVESTICIJ:

- nove
 - *prvotne
 - *razširitvene
 - *zaradi racionalizacije
- nadomestne

VRSTE FINANCIRANJA:

- LASTNO (fizične in pravne osebe dajo podjetju na razpolago svoj kapital;uporaba lastnega kapitala)
- TUJE (pridobivanje tujega kapitala)
- ZUNANJE (pridobivanje kapitala zunaj podjetja,ki lahko poteka:
 - *z denarnimi vložki
 - *z najemom kredita-kreditiranje)
- NOTRANJE (kapital izvira iz poslovanja kredita,ki je možno:
 - *iz ustvarjenega dobička-samofinanciranje
 - *s spremembo namembnosti sredstev
 - *iz sredstev,ki jih podjetje najprej ni nameravalo porabiti)

VRSTE TRGOV:

- DENARNI (kratkoročne naložbe,do 1.leta,običajne oblike varčevanja)
- TRG KAPITALA (dolgoročne naložbe,trajne naložbe,nad 1.letom)
- SIVO PODROČJE (med 3 in 5 let)
- PRIMARNI (trg,kjer se prvič izdajo VP)
- SEKUNDARNI (trg,kjer poteka trgovina VP)

POJEM KREDIT:je pravno razmerje med kreditojemalcem(dolžnik) in kreditodajalcem (upnik)za ceno obresti.

Kreditna pogodba:

- je soglasna,sporazumna izjava volje med pogodbenima partnerjema;
- ureja kreditna razmerja
- adhezijska pogodba

OBNAVLJAJOČE KREDITIRANJE pomeni, da ima podjetje odobren znesek kredita, s katerim lahko razpolaga in sicer ne glede na to, ali bo del kredita odplačal—vedno znova se lahko zadolžujemo.

ENKRATNO KREDITIRANJE pomeni, da se podjetje ne more ponovno zadolžiti za vrnjene zneske.

Razlika kredit--posojilo

Kredit je obnavljajoč, posojilo je enkratno

ZAVAROVANJE KREDITA:

- OSEBNO (zavarovan samo z izjavo plačilne volje in s plačilno sposobnostjo posojiljemalca oz. tretjih oseb; poroštvo ali aval—avalni kredit)
- STVARNO (posojilodajalec sprejme kot zavarovanje zastavno pravico na nepremičninah)
- IZROČITEV STVARI (posojiljemalec izroči premičnine posojilodajalcu v zaupniško opravljanje, kar pomeni, da jih lahko še uporablja)
- PRIDRŽEK LASTNINSKE PRAVICE (prodana stvar na kredit ostane last prodajalce, dokler dolžnik ne odplača kredita v celoti)

STROŠKI KREDITA:

- bruto in neto obrestna mera
- debetne obresti
- provizije (odobritvena, razpolagalna, kreditna, od prometa)
- pristojbine (za režijske stroške)
- stroški pri blagovnih kreditih dobaviteljev

od česa je odvisna obrestna mera?

- bonitete dolžnika
- ponujenega zavarovanja in vrednosti
- višine in časa kreditiranja

HIPOTEKARNI

- zavarovanje temelji na zastavitvi nepremičnin (zemljišča, zgradbe)
- HIPOTEKA**=je vpis zastavne pravice v zemljiško knjigo; je javna
- je gotovinski in efektivni
- je enkratni
- dolgoročni (ker se odplačuje več kot 1 leto)
- namenjen investicijam v ožjem pomenu in gradbenim zemljiščem

kako poteka vračilo?

- enkratni znesek
- na obroke
- anuiteta (po dogovorjenih terminih plačujemo enake zneske)

kaj se zgodi če posojiljemalec ne odplača dolga?

- zemljišče gre na dražbo

GOSPODARSKI POMEN:

- zemljišča imajo realno vrednost (vrednost narašča)
- zemljiška knjiga je javna listina v katero lahko vsak pogleda

višina kredita:

-50-70% prometne vrednosti nepremičnine

kakšne nepremičnine se lahko zastavijo?

-stavbe
-gradbena in kmetijska zemljišča

POTEK:

-najprej ocenimo vrednost zemljišča z zgradbo
-nato določimo najvišjo mejo za kredit
-nato se hipoteka vpiše v zemljiško knjigo (list C)

stroški:

-obresti
-pristojbine

LEASING

-je srednjeročni oz.dolgoročni zakup (najem) investicijske opreme (18 mesecev),ki ga omogoča lizing podjetje.To podjetje na željo bodočega najemnika pridobi investicijsko dobrino (strojno opremo,transportno sredstvo) pri proizvajalcu oz.trgovcu.Nato pa to investicijsko sredstvo izroči najemniku v zakup oz najem.

-lizing omogoča dolgoročni najem,zakup trajnih potrošnih dobrin (osebni avto,TV)

-ni kreditna ustanova

-**REFINANCIRANJE**=pridobivanje finančnih sredstev lizing podjetja od kreditne ustanove

-**sale and lease back**=podjetje kupi investicijsko opremo in jo šele nato želi financirati s pomočjo lizinga,zato jo proda lizing podjetju in jo nato spet najame

gospodarski pomen:

-največjo korist ima prodajalec,ker ima na razpolago dodaten vir za financiranje prodaje,zmanjša se mu trajanje,manjši so stroški financiranja,zmanjšajo se številna upravno prodajna opravila

PREDNOST LIZING FINANCIRANJA ZA UPORABNIKA:

-boljša likvidnost podjetja (lahko se najame kredit)

-najemnine so obračunane kot strošek in ni obdavčena

-najemnina je vedno enaka

-po izteku pogodbe ima najemnik možnost ali pogodbo podaljšati ali se na isti način oskrbeti z močnejšimi osnovnimi sredstvi

-za prodajalca je prednost v plasmaju svojih proizvodov

STROŠKI:

-obresti

-upravna režija

-premija za tveganje

-najemnina

MENIČNI ALI DISKONTNI

-namenjen financiranju prodaje blaga v trgovini in industriji

-je efektivni,ker dobimo denar

-posojiljemalec izroči banki menico,ki jo ima v posesti pred dospelostjo.Ta odobri menično vsoto-zmanjšano za obresti,provizijo in pristojbine-na posojiljemalčev račun

POTEK

-PRAVICA POSOJILJEMALCA (banka mu odobri okvirno vrednost kredita. Do te vrednosti posojiljemalec indosira oz. izroči posojiljemalecu menice v diskont. Ko menice dospejo v plačilo jih trasat (pozvanec) pravilno poravna, lahko posojiljemalec indosira v diskont nadaljnje menice do odobrene okvirne vrednosti kredita)

-OBVEZNOST TRASATA (pogosto kontrolirajo ali različni posojiljemaleci ne izročajo preveč menic, ki jih naj poravna oz. akceptira isti trasat. Banke si pridržujejo pravico zavrniti diskont menic, če bi bile prekoračene obveznosti trasata)

ZAHTEVE GLEDE MENIC:

-blagovna menica (mogoče jo je izdati oz. trasirati le na podlagi dejanske dobave blaga.

*če je pozvanec kupil blago, ga bo predelanega ali nepredelanega prodal in tako pridobil sredstva za plačilo menične vsote ob dospelosti

*če menica ni pokrita z nakupom in prodajo blaga, obstoji nevarnost, da so podjetja izdajala menice le za to, da bi jih diskontirala in na ta način premostila finančne težave—**menični finančni mostiček**)

-dva dobra podpisa (menica mora imeti vsaj 2 dobra podpisa, kar pomeni, da morata biti na njej podpisana najmanj 2 plačilno voljna in plačilno spodobna podpisnika)

-roki dospelosti (zakonsko določeni. Za menice z rokom dospelosti do 3 mesecev upoštevamo običajne obrestne mere, menice do dospelosti 6 mesecev pa diskontiramo po višji obrestni meri)

-formalna pravilnost (menice morejo biti sestavljene natančno po določilih meničnega zakona in tudi taksirane, če je to predpisano)

STROŠKI:

-diskontne obresti

-diskontna provizija

-Inkaso provizija

če menica ob dospelosti ni plačana povrne kredit TRASANT (posojiljemalec)

pomen diskontiranja menic za banko je oblikovanje likvidnostne rezerve (reeskont menic centralni banki-ponovni nakup s strani banke SLO)

gospodarski pomen menice:

-kreditiranje

-zavarovanje

-financiranje

LOMBARDNI

-efektivni (ker nam banka da kredit)

-kratkoročno posojilo, ki je zavarovano s premožninami in VP (zastavljamo do 1 leta)

-odobren je na poseben način

-če se vrednost stvari zmanjša lahko banka zahteva:

*dodatno varščino

*vračilo dela kredita

-vračilo kredita zagotavljajo prilivi od prodaje blaga

VRSTE:

-lombard VP (najpomembnejši, ker lahko VP enostavno ovrednotimo, določimo jim vrednost — prodaja na borzi. Vrednost za obveznice = država jamči z sredstvi iz državne blagajne-proračun 70-90%, vrednost za delnice 50-70%)

-blagovni lombard (najtežji, ker lahko ima blago rok trajanja, previdno ga moramo hraniti, vrednost in cene se spreminjajo; zastavljamo kurantno blago, ki se prodaja na borzi, vrednost lombarda 40-70%)

-lombard plemenitih kovin (zlato 90%)

posojilojemalec banki izroči blago:

-fizično (dejansko izročimo VP, delnice)

-simbolično (izročimo le skladiščni list-da blago skladiščimo v javnem skladišču)

banka zaračunava=STROŠKI:

-debetne obresti

-pristojbine

GOSPODARSKI POMEN:

-namenjen je za financiranje nakupa blaga

KONTOKORENTNI KREDIT

-je kredit, ki ga banka odobri na TRR

-vse finančne storitve in protistoritve obeh pogodbenih partnerjev se medsebojno poračunavajo. Na koncu obračunskega obdobja se ne upoštevajo posamezne terjatve in obveznosti, ampak le njihov saldo

POTEK: določen je obseg (limit) kredita, ki ga lahko obnavljajoče se črpamo, morebiti tudi prekoračimo

STROŠKI:

-debetne obresti

-razpolagalna provizija

-kreditna provizija

-prekoračitvena provizija

-provizija od prometa

PRISTOJBINE: odvisne od dogovora

GOSPODARSKI POMEN:

-najbolj ustrezajo spreminjajočim se potrebam po denarnih sredstvi

AKCEPTNI KREDIT

-posojilojemalec trasira menico na banko. Banka menico akceptira.

-posojilojemalec se obvezuje, da bo banki, ki mu je omogočila najem posojila, vrnil znesek neposredno pred dospelostjo menice

POTEK:

Posojilojemalec (trasant) trasira menico na kreditno ustanovo. Ta menico akceptira in angažira svoja sredstva za trasanta. Znesek posojila bo vrnjen pred dospelostjo menice.

KJE SE NAPIŠE NA MENICI?

Na licu (per akcept+datum,kraj)

Trasant (kupec)=akceptant (glavni menični dolžnik)

AVALNI KREDIT

-kreditna ustanova jamči za morebitne obstoječe in prihodnje obveznosti svoje stranke (komitenta).

-eventuelni (banka daje na razpolago svoje dobro ime)

-banke akceptirajo menico in prevzamejo poroštvo za plačilo obveznosti komitenta

aval ali poroštvo=3.oseba se vključi kot porok=banka,ki jamči za akceptanta

kje se napiše?

Na licu menice (per aval+datum,kraj)

Kdaj pride v poštev avalni kredit?

Kadar posojiljemalec ne velja za dobrega plačnika.Primeri:

-carinski aval

-plačilo voznine

-dobava blaga

-avans

-ponudbena garancija

stroški:

-provizija

pomen:

-prihranek režijskih stroškov

-kreditno razmerje, če ni zaupanja strank

-poslovni stiki,če so stranke ne poznajo

-javni natečaji (gradbeno delo)

CESIJSKI KREDIT IN FACTORING

Cesija=odstop terjatve

-kreditojemalec odstopi svoje nedospele knjižne terjatve banki.Banka odobri vrednost kredita,zmanjšano za obresti in pristojbine.

-gotovinski in efektivni (banka dejansko da denar)

-obnavljajoči

-kratkoročni (nekaj mesecev,pol leta)

-namenjen za financiranje prodaje blaga

2 vrsti cesijskega kredita:

-TIHA CESIJA (da prodajalec ne rabi obvestiti kupca da je odstopil terjatve banki)

-ODPRTA CESIJA (da banka sama obvesti kupca,da mora ta poravnati njej)

banka,ki je odkupila terjatve ne nosi tveganje za dvomljive terjatve (DUBIOZ)

FACTORING=višja razvojna stopnja cesijskega kredita

FACTOR=ustanova, specialist za upravljanje s terjatvami (posredniki, agenti)

STROŠKI:

-debetne obresti

-pristojbine za inkaso

-provizijo za prevzem rizike dubioz

-režijski stroški za vodenje evidence

DOBAVITELJEV KREDIT

-blagovni kredit (pridržek lastninske pravice, menica;)

-posojilo za investicijske namene (dob.odobrijo svojim kupcem dolgoročne kredite za investicije, da bi si tako zagotovili prodajo)

KUPČEV KREDIT

-avans in vnaprejšnje plačilo ali prenumeracija

-posojilo za investicije (kupci odobravajo dob.kredite, da bi si zagotovili stalno dobavo)